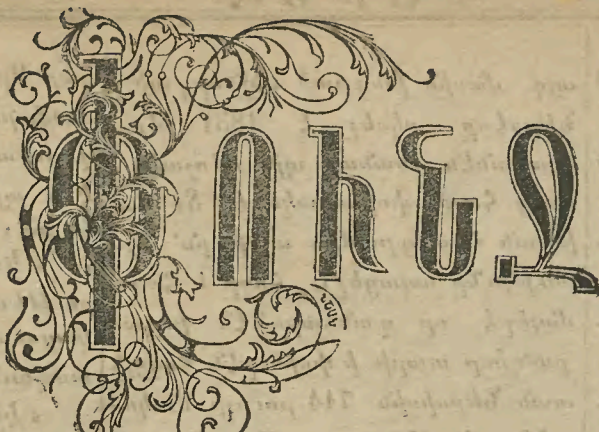

Պատկեր ՇԱԲԱԹ օրերը կը հրատարակուի :
Տարեկան քաժանորդագինն է երկու և կես
արծաթ Եւսիս կանխիկ վճարելի , քի մայրա-
քաղաքիս ևս խոր արտարձանաց ևս քի գաւառաց
համար :
Վեց ևս երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ
կընդունուի :
Տեղեկան ևս գաւառական քրդատարութեան
ժախքը խմբագրութեանց պիտի վճարէ :
Հատը 40 փարայ է , ևս կը գտնուի մասնաւոր
բաղկի Պատճառ-գարու զբաղմանու ևս գրական
հատ Պոզոս աղայի խառնորդ :

Կանոնադրութեան տողը 3 դրոշ է մէկ անգամը
համար : Ասիկա ամսան կը լայն առիթի անգամնե-
րու համար :
Խմբագրութեան վերաբերեալ որ ևս է գիր
ուղղելի առ Տնօրէն-Տէր Հ. Ս. Ալաճաճեան ևս
Պոլիս Պալատ-բաղր Նափիէ խան վերի յարկ
թիւ 16 :
A D' R E S S E
H. S. ALADJADJIAN
Directeur du journal Armenien Pounch
—16 Nafie-Han . Balouk-Pazar 16—
Constantinople

ԱԶԳԱՅԻՆ

Այսօր ժողովը որ երեկ նիստ
բերաւ , չկրցաւ նշանաւոր արդիւնք
մ'ունենալ , Հաճոյ ամուսնական
և Պէկեան թագէտու էֆէնտիկ յա-
թու երեսփոխանութեան ընդուն-
ուելու կամ չընդունուելու խնդ-
րովը անցընելով նստին որոշեալ
ժամերն : Առաջինն համար՝ Կրօ-
նական ժողովն իւր թիղթակցութիւն-
նը հաղորդեց , և երեսփոխանաց
կողմանէ դոճութեան յայտարա-
րութիւն եղաւ յիշեալ ժողովը
մինչև ցարդ հետևած ընթացիկ
համար : Յատկապէս յիշատակու-
թեան արժանի է երեսփոխան Սը-
վանեան Կարապետ էֆէնտիկի սա
յայտարարութիւնը , թէ ստուգած
է , որ պաշտօնական հետազոտութե-
ան հաւաստեալ է : Հաճոյ ամուս-
նութեան բռնի կատարուած լինե-
լը , և մեծ յոյս կայ , թէ յանցա-
ւորը չպիտի անպատիվ մնայ յո-
րինակ այլոց : Կը յիշեն ազնիւ Ըն-
թերցողք , թէ մեք , ի սկզբանէ
հետէ սոյս խնդրոյն ջնքմ' փա-
վար յայտնած եմք անպատիվ չը
թողուլ յանցաւորներն յետ անա-
չառ ընտելեան : Իսկ Պէկեան է-
ֆէնտիկ երեսփոխանութեան խնդ-
րին դարձեալ մնաց անլոյծ , և
երկու չարաթիւն վերստին վիճա-
բանութեան և թերեւս երկար ա-
տենախօսութեանց նիւթ պիտի լի-
նի , մինչև եւս յոյժ պարզ է լսե-
րին , և դիւրին է լուծել , ի թէ
սառնաց որ և է նկատմանց և կրկն
ի ջնքնին առնուի : Պէկեան էֆէն-
տի ժամանակաւ հրաժարեցուցեալ
է ունեց աճապարանաց ճարտա-
րութեամբ : Ինչպէս ամբողջ կը
քակուի երեսփոխան մը , երբ նա
իւր կարծիքն ու դիտողութիւնն
ըր յայտնած է խնդրոյ մը վրայ :
Եթէ արդարութիւն է այս , ուրե-
մէն թեր ու գէմ խօսելու , կար-
ծիք յայտնելու աղատութիւնն ըս-
տանաւած է մեր Ազգին մէջ : Իսկ
կաթի չափանց վարուած է ըստի
Պէկեանի համար , մեք կրնամք ըս-
տել թէ Սնման ի ձեռք նախ նա
ընկեացէ քա՛ր ի վերայ նորա :

Պարբերական առժամայ որդապա-
հէ Խոբէն կարգադրուած չէ դեռ :
Ս. Պատրիարք Հայրը թէպէտ Կը-
րօնական ու Քաղաքական ժողովոյ
ատենապետաց յայտարարած է ,
թէ ինքն հրաժարած է , և տե-
ղապահ կամ ուրիշ անուամբ ընտ-
րութեան հարկ չկայ այլ Պատրի-
արք մ'ընտրել անհրաժեշտ է ,
սակայն՝ կարծեմք , պատշաճաբոյն
կը համարուի սպասել խառն ժո-
ղովոյ կողմանէ կարգեալ պատշա-
մաւորութեան Ս. Պատրիարք Հօ-
րէն բերելը պաշտօնական պա-
տասխանին : Ս. յո պատգամաւոր
ութիւնը մինչև ցայսօր դացած
չէ առ նորին Սրբազանութիւնը :
Կրօնապետական խնդրոյն վրայ տե-
ղեկութիւն առնելու հետամուտ ե-

կին մը բողոք բարձած լինելով թէ ,
հանդուցեալ Չիւմրիւթեան Չա-
քարաւ վարդապետ կտակ մ'ունի ,
որոյ համաձայն ինքն ևս է ի կը-
տակընկալաց , և թէ այս կտակն
կը ծածկուի իւր երաւունքը բո-
նարարելու նպատակաւ , Տնտեսա-
կան խորհուրդն արժան համարեց
հանդուցելոյն ժառանգական դո-
ւից համար փոխանորդարանի մի-
ջոյաւ տեղի ունեցած կարգադ-
րութեան տեղեկանալէ յետոյ ըն-
տելութեան ենթարկել խնդրին : Կե-
տեւարար որոշեց Գեր . Փոխանոր-
դէն մանրամասն տեղեկագիր պա-
հանելը :
— Անցեալները Սլերդի Բո-
կիւթանց ցեղի ըտրդներէն քանի
մը հարկեր հողի , որոց մեծագոյն
մասն հարուստ էին , իրեն վա-
ռակարք անդորրութեան և ուղա-
հովութեան ժողովուրդեան , պատ-
ժուեցան , մէկ մասն՝ Ենթին ղին
ուորութեան ղրկուելով , և միւս
մասը՝ բանտարկուելով , սոյսմա-
նաւ որ բանտարկեալը չարձակուի
նաւանց հրամանի Բ. Դրան : Ս. յո
անձանց դէմ ոչ միայն մերայինը
այլ և բոլոր ժողովուրդը կը դա-
դատէին յայնժամ : Դառնապէս
Սրբ. կը լսեմք , թէ բանտարկեալը
իրենց կողմանէ փոխանորդ մը կար-
գեր են , որպէս զի առաջի կառա-
վարութեան աշխատի՝ զիրենք
բանտէն արձակելու համար : Չենք
յուսար , որ յաշտի բանտարկեալ
այս ձեռնարկութիւնն , և նոյա
արձակման համար հրաման եղե-
ն Բ. Դրան , որ մեծ խնամք կը տա-
նի ժողովուրդեան անտրտունջ ան-
դորրութեան ու ապահովութեան
համար :
— Խառն ժողովն անցեալ չո-
րեքշաբթի աւուր նստին մէջ վա-
րեացընելով Խոսկիւտարի Պաղար-
պաշտի դերեղմանատան շրջա-
փակման ծախսոց հանդամակա-
լութեան համար կարգեալ համալի-
զային յանձնաժողովը ընտրութիւ-
նը , զրեք է առ Գեր . Ս. Պատ-
րէն Ս. Եպիսկոպոս Իզմիրեան ,
որ յանձնաժողովը կանխաւ տե-
ղեկագրէ ի Պատրիարքարան , թէ
դերեղմանատանն ինչպէս պիտի
չըջափակուի , որչափ ծախք պիտի
լինի , և հանդամակալութիւնն ինչ
եղանակաւ պիտի կատարուի :
— Առուստիական խորհուրդ Ս-
տեղապետ ու ատենադպիր Եֆէն-
տիներն , ըստ յանձնարարութեան
Քաղաքական ժողովոյ , անցեալ
ուրբաթ օր՝ զնային ընկել Սա-
մաթիոյ ազգային վարժարանաց
վիճակն , որ իրեն անգոհացուցիչ
կը հրատարակուի վերջին օրերս :
Նոյն օրն առ Քաղաքական ժողովն
տեղեկագրութեան է այս ընտելութեան
արդիւնքը . դոճացուցիչ գտնուել
է հայերէն ու գաղղկարէն լեզ-
ուաց ուսման ընթացքն , իսկ լատի-
քերէն լեզուի և պատմութեան ու

աշխարհագրութեան ուսմանց հա-
մար ըստ արժանւոյն խնամք չէ
տարուել : Նշանակել են տեղեկա-
գրոյն մէջ , ծանօթութիւն տալով
թէ Սամաթիոյ Թաղական խորհու-
րոյ և վարժարանաց Հոգաբար-
ձութեան անգամ Ղաղարոսեան
էֆէնտիկ որոյ գէմ բողոքներ կան ,
արդէն ինքնին հրաժարած լինե-
լով՝ նորա համար խնդր ընելու
պէտք մնացած չէ , բայց անհրա-
ժեշտ հարկ է ճշդութեամբ դո-
ճաղուի վարժարանաց ուսմանց ու
ընթացիկ ծրագրին՝ որ մէկ ու կէս
տարի յաւաճ պիտեալ է :
— Կրօնական ժողովը շրջաբե-
րականաւ յանձնարարեց մայրա-
քաղաքիս եկեղեցեաց քաղաքաց
պատուիրել քահանայական դա-
տին , որ եթէ այսուհետեւ լրագ-
րաց մէջ իրենց դէմ ո'ր և է հրա-
տարակութիւն տեսնուի , ինքնին
ուղղակի չարատախաններ իրենք ,
այլ ծանուցանեն Կրօնական ժո-
ղովն : Կրօնական ժողովոյ այս
կարգադրութեան պատճառ եղած
են վերջին օրերս քահանայից ու-
մանց կողմանէ ի լրագիրս հրա-
տարակեալ պատասխաններ , որ
պատշաճ ու վայելուչ համարուած
չեն :
— Խիղանու Առուստիական
ընկերութեան ընդհանուր ժողովը
գումարեցաւ Կիւրակէ , և վառե-
րացոյց նոր երեսփոխանաց ընտ-
րութիւնն , յորս է Գեր . Ս. Պատ-
րէն Եպիսկոպոս Իզմիրեան , որ
յանձն առած է սոյն պաշտօնն
ուրիշ մասնաւոր պաշտօն չընդու-
նելու ուղղմանաւ : Կը լսեմք , թէ
գոհացուցիչ կը լինի կարգադրուելը
է՛ այս ընկերութեան նախորդ
գործադիր ժողովոյ անդամաց մի-
ոյն հաշուոց խնդրին :
— Մանուշաճ եմք , թէ Խառն
ժողովը Կիւրակէ այցելու հովի-
նշանակած է Կրօնական ժողովոյ
անդամներէն Գեր . Ս. Տաճատ Ս.
վարդապետ : Արդ՝ Քաղաքական
ժողովն ալ վերջին նիստին մէջ ու-
րոշեց Ս. Տաճատ Ս. վարդապետի
յանձնել Կրօնական ազգային կա-
ռածոց վիճակը ընկելու , և նոյա
տաղանթութեան միջոցներն Վար-
չութեան տեղեկագրելու պաշտօնն ,
որոյ համար պէտք եղած հրա-
հանգները պիտի պատրաստէ Տըն-
տեսական խորհուրդն ըստ յանձ-
նարարութեան Քաղաքական ժո-
ղովոյ :
— Քաղաքական ժողովն իմա-
նալով , որ Բուսնէի-Հիւսարի Թա-
ղական խորհուրդը կարգաւորեալ
վիճակի մէջ կը գտնուի , որոշեց
նոր ընտրութեան հրահանգ դրե-
կել :
— Քաղաքական ժողովը չո-
րեքշաբթի աւուր նստին մէջ ըր-
բառեր է նաև Բաղէշի , Աղթամա-
րայ , Եւզոնիոյ և Պայազխուռ վի-

ճակաց յարաբերական խնդիրնե-
րով :
— Յաւուր սրտի իմացանք , թէ
Չէյթունի վերջին աղետալից հըր-
դեհին ժամանակ հոյ ճարակ է-
ղեր է ի Չէյթուն նաև Հայոց Մի-
ացեալ ընկերութեանց երկսեռ
վարժարանաց շէնքն՝ որ տեղաց-
ւոյ ծախելը նոր կառուցուած էր
Ս. Լուսաւորիչ թաղի մէջ : Եֆէն-
տի մէջ դանուած բողոք դոյրեցին
ու գրեանքը այլեր են : Հըրդէն
այնքան շուտ ծաւալեր է , որ ան-
կարելի եղեր է բան մ'աղատել :
Եղած կորուստը բաւական մեծ է
և ցաւալի տալաւորութիւն մը թո-
ղած է մասնաւոր տեղացւոյ վը-
րայ՝ որք մեծ ջանքեր բրած էին
այն գեղեցիկ շէնքը կառուցանե-
լու համար : Ժողովուրդեան ընդհա-
նուր աղետից մէջ այս պարագայն
ալ առելի ձանձրացուցած է նորա
վիճակն՝ որ արդարեւ բարեկեան
կառավարութեան գլխութեան ար-
ժանի է : 600 ի չափ տուն և խա-
նութ հոյ ճարակ եղած են , և
ժողովուրդն յետին ծայր թշուա-
ռութեան մասնաւոր է , որով
դանուելով բնակարանն , հանդեր-
ձեղենն և ուտելիքէ՛ զոր կը մու-
րայ դռնէ ի դուռ : Հայոց Միա-
ցեալ ընկերութիւնը միջոցներ
ձեռք առած են իրենց վարժարա-
նը ուրիշ շէնքի մը մէջ փոխադ-
րելու համար , որպէս զի գէթ տ-
ունաց վարժարանի չմնան , և չըս-
տիպուին փողոցները թափառել
Չէյթունի դժբաղդ մասնակներն :
— Տնտեսական խորհուրդը ,
Ղալաթիոյ «Ազգային վարժարա-
նաց հոգաբարձութիւնն» ստորա-
գրութեամբ մատուցեալ դրու-
թեան մը վրայ՝ որոշեց յանձնա-
րարել թաղին նորընտիր յանձնա-
ժողովոյ , որ Թաղական խորհուրդոյ
արձանագրութեան քաղելով տե-
ղեկագրէ , թէ Հոգաբարձութիւնն
անուամբ մարմին մը կարգուած է
և որոնք են նորա կարգեալ ան-
դամներն :
— Մեծ. տոքթոր Մանուէլ Բ.
էֆէնտիկ Իւթիւճեան , երեքշաբթի
սկսաւ հրատարակել Սըհհէթ ա-
նուն չարաթաթեթ մը , թուրքե-
րէն լեզուաւ : Յաջորդութիւն և
արդիւնաւորութիւն կը մաղթեմք
Իւթիւճեան էֆէնտիկ համար , որ
արդէն հոգաւոր է մինչև ցարդ-
հրատարակած առողջապահական
օգտակար տետրերովն ու հանդէս-
ներով : Այս նոր հանդիպին անօ-
րինութեան տեղին է առ այժմ ,
Իւթա , Թաղապաշտը Չանապա-
փողոց , թիւ 12 :
— Մանուկեան Մեծ. Մանուկ
էֆէնտիկ հինգշաբթի կը ընց մահ-
կանացուն , ի հասակի 80 ամաց , և
հետեւեալ օրը ժամը 9 ին , յու-
ղարկաւորութեան հանդէսը կա-
տարուեցաւ Ի Դաքի զիւր :

մահմանականը չկրնալով հանդուր-
ժել Բուսմանիոյ կառավարութեան
հարստահարութեանց, պատգա-
մաւորութեան մը միջոցաւ առա-
ջարկեր են Պաշտարարի իշխանու-
թեան, որ զիրենք ընդունի ի
Պաշտարարի հինգ տարի զինուո-
րութենէ ազատ թողլոյ, և հինգ
տարիէն ետքը՝ փոխանակ զինուո-
րական ծառայութեան՝ զինուո-
րական տուրք առնուլ պայմանաւ,
և թէ՛ Պաշտարարի իշխանութիւնն
ընդունած լինելով այս պայմանը,
Տոպրուսի մահմանականաց մե-
ծագոյն մասն ի Պաշտարարի դադ-
րելու կը պատրաստուին, և ոմանք
որոշած են գաղթել ի Թուրքիա։

— Ռուսական զեռնանկաւորան
առաջին թարգման Պ. Եռնովսկի
մեծ Եպարքոսին և արտաքին գոր-
ծոց նախարարին հետ տեսակցե-
ցաւ Ռուսիոյ Վեհ. Զարին կող-
մանէ Օգոստոսիան Սուլթանին ըն-
ծալեալ պատուանշանը Նորին կայ-
սերական վեհափառութեան մա-
տուցանելու օրն որոշելու համար։

— Հռոմէական ազգայնոց Ս.
Պատրիարքն, Տիարպէրիք և Մու-
սուլի առաջնորդաց հետ Ֆէնէքի
Պատրիարքարանը գացեր է ի նոր-
հաւորութիւն նորընտիր Պատրի-
արքին։

— Օգոստոսիան Սուլթանին Իմ
թիկալը պատուանշանի ոսկի շքա-
դրամն ընծայեր է՝ մայրաքաղա-
քին գերմանական դեսպանին։

— Հեռագրութեան ու թղթ-
թատարութեան վերադառնալ իդ-
ղէթ էֆէնտի քանի մ'օրէ հետէ
բացակայ կը գտնուի պաշտօնա-
տունէն՝ հիւանդութիւնը զայրա-
ցած լինելուն համար։

— Կը լսեմք, թէ Օսմանեան
կայսերական Պանգան այս օրերս
դարձեալ 50 հազար լիրա փոխ պի-
տի տայ ելմտական պաշտօնատան։

— Բեդրոպուրի լրագիրը դը-
րած են, թէ Ռուսիոյ կառավա-
րութիւնը Մանսուրօֆ անուն սրա-
տնակալ մը զրկած է Երուսաղէմ,
օրթոտոքս ուխտաւորաց վիճակն
և տեղւոյն բարեպաշտական հաս-
տատութեանց բարեկարգութեան
միջոցները քննելու և տեղեկագրե-
լու պաշտօնով։

— Թէրեմանը-Հագիդաթ կը
հերքէ Պարսկաստանի Ըթլա ա-
նուն պարսիկ լրագրոյն սա՛ տեղե-
կութիւնը, թէ Նէմէնի նահանգին
կեդրոնն եղող Սանաա քաղաքի և
մերձակայ գիւղաքաղաքաց ու
գիւղերէնց արաբք ապստամբելով
յիշեալ քաղաքէն և շրջակայներէն
արտաքսեր են օսմանեան պաշտօ-
նակներն ու զօրքերն, թէ այն
կողմանց իշխանութիւնը ցեղապետ-
ներուն ձեռքն անցեր է, և թէ՛
օսմանեան կառավարութիւնը մեծ
զօրութիւն կը զրկէ այս ապստամ-
բութիւնը զսպելու և ջնջելու հա-
մար։ Թէրեման կը յաւելու, թէ
պարսիկ լրագրոյն այս հրատարա-
կութիւնը բողբոջելն թիւրիմացու-
թեան արդիւնք է, և կը կարծուի,
թէ այս չափազանցութեան տեղի
տուած է ապստամբապետ Շէրէ-
ֆէտտինի անցեալները Զաֆիրի
կողմերը բռնակալին, յորմէ հա-
լածեցաւ ապա և լեռները քաշ-
ուած է արբանեակներով։

— Հիւանդի մէջ, նահանգին
կուսակալ Օսման փաշայի խնամք
տարեցոյց մը հրատարակուել է,
յորում Մէքքէի վրայ պատմական
և այլ տեղեկութիւններ կը գրու-

նուին, ինչպէս նաև օսմանեան վե-
հապետաց կողմանէ Հիւանդի նա-
հանգին եղած երախտիքն հրա-
տարակեալ է։

— Նախարարք և զինուորական
ու կրօնական բարձրաստիճան պա-
տօնատարք երեքշաբթի կայսերա-
կան պալատը դնացին ի նորհաւո-
րութիւն Հիւանդի 1302րդ տարե-
գրին։ Նորին վեհափառութիւնն
առաջին և երկրորդ սենեկապե-
տաց միջոցաւ բարև և ամանորի
պարգևներ զրկելով անոնց, իւր
բարձր գոհունակութիւնն յայտնե-
ր է։ Դեռայանք ալ իրենց առաջին
թարգմանները կայսերական պա-
լատը զրկեցին ի նորհաւորութիւն,
և Նորին վեհափառութիւնը մե-
ծաբեց զանոնք պալատան դիւա-
նապետ Ալի Րիզա փաշայի միջո-
ցաւ։

— Յունաց հրաժարեալ Պատ-
րիարքն երեքշաբթի կայսերական
պալատը դնաց ի նորհաւորութիւն
տարեգրին, և երբ կը վերադառ-
նայր՝ դարձեալ պալատն հրաւիր-
ուելով՝ Նորին կայսերական վեհա-
փառութեան ներկայանալու պա-
տիւ ունեցաւ, և 7300 դրչ ամա-
թոյակ սահմանուեցաւ ի վարձ հա-
ւատարմութեան իւր։

— Մէլանիկէն մէջ Գորպանի
տօնի օրերը դուռնած ոչխարաց
մորթերն հաւաքուած էին՝ վա-
ճառելու և նոցա արդիւնքովը
տեղւոյն մահմանական գերեզմա-
նատունները շրջափակելու համար։
Արդ այդ մորթերը, 400 ի չափ,
յատուկ յանձնաժողովոյ մը միջո-
ցաւ վաճառուել են, զոյքը 30
դրչի, և ձեռնարկուել է ի գոր-
ծադրութիւն նպատակին։

— Մէլանիկէն մայրաքաղաքս
նորեկ ուղեւոր մը պատմեց է
Թէրեմանը-Հագիդաթի թէ անց-
եալ ամսոյ վերջերը, գիշեր մը,
100 ի չափ աւազակք Քէօքըրլէին
10-12 ժամ հեռու երկու գիւղ կո-
խելով 6 տուն ու 6 յարգանոց
կրակի տուել, 2 այր և 2 կին
վերաւորել, մարդ մը սպաննել,
և 20 հն աւելի անասուն և 3 մարդ-
առեք լեռը տարել են, և անտի
դէպ ի Իւսկիւպի կողմերը փախել
են։

— Հսկառմբերի առաջին գի-
շերը, կըսէ Իդրիքի էմբարոնալ
լրագիրն, Գարա-Պոնարի մօտ
Տէնիզ-Տէրէ կողմած վայրն ցա-
մար եղան վեց զինեալ ծովահէնք,
և զանոնք բերող նաւակն ծով-
զերքն ի վեր հեռանալով, գնաց
ապստամբեցաւ ժայռի մը ետեւ։
Ծովահէնք անմիջապէս տեղւոյն
երէցին մենաստանն երթալով,
ձեռներն ու ոտներն կապեցին և
անհու սպառնալիքօք հրամայեցին
որ գիւղին հարուած կալուածա-
տեարց անուններն յայտնէ իրենց։
Խեղճն հարկադրեցաւ հնազան-
դիլ, և չարագործք տրուած ծա-
նօթութիւններն ի գիր առնել յե-
տոյ, երդմնեցուցին քահանայն որ
դադանքը մէկուն չյայտնէ, ա-
պա չարաչար գանակոծեցին գնա-
ւ հեռացան։ Յայնժամ քահանայն
բաւական դժուարաւ գնաց կոչ-
նակը հնչեցոյց, որոյ ձայնէն գիւ-
ղացիք վաղեցին պատճառն լմա-
նալ, և զարհուրեցան եղածը լեռ-
նով։ Բայց ծերունի երէցն իւր
հօտին քաջութիւնը գրգռեց, նը-
կարագրելով անոնց թէ ի՞նչ չա-
րիքներ կրնային ծագել։ Մարդի-
կըն, կէս ժանգոտած հրացաննե-

րով զինուեցան, իսկ զէնք չունե-
ցողներն իրենց երեքժաններն,
արօրն ու մանդաղն առին, և ե-
րեք խմբի բաժնուելով, երեցին
հրամանատարութեամբ ծովահէն-
ները պաշարեցին։ Մէկ ժամ կըռ-
ուէ յետոյ, չարագործներէն եր-
կուքն սպանուեցան, իսկ միւսները
դէպ ի նաւակը վաղեցին և խոյս
առին անվտանգ։ Գիւղացւոց մէ-
ջէն մէկ հօգի վերաւորուած էր։
Այս մարդը խնդրեց ընկերներէն
որ երկու դիւաններն իրեն թողուն
Գիւղացիք հաւանեցան։ Վերադո-
րեալն հրամայեց որ անոնց վզէն
մէկ մէկ քար կապելով, ծովը նե-
տեն, վասն զի, կըսէր, այսպիսի
անհաւատք անարժան են թաղ-
ման պատիւներու։ Յաջորդ օրը
գիւղացիք, ինչպէս երախտագի-
տութեան, խորոված գառն մը նը-
ուրեցին երէցին։

— Սպարապետութեան Դրան
դատական ճիւղին նախագահ Ալ-
եանազ Մուսթաֆա փաշա՝ որ ժա-
մանակէ մը հետէ հիւանդ էր, ե-
րեքշաբթի մեռաւ։

— Իգլիտէն տրուած պաշտօ-
նական վերջին տեղեկութեանց
նայելով՝ Կեսարիոյ թղթատարու-
թեան կարաւանին վրայ յարձակող
աւազակաց 13ն ալ բռնուել են,
և թէ՛ ընդ ամենն այսչափ են, և
ի սկզբան չափազանցութեամբ 40-
50 նշանակուած է նոցա թիւն։

— Յունաց նորընտիր Պատրի-
արքն երկուշաբթի ներկայացաւ
Օգոստ. Սուլթանին, և անտի Բ.
Դուռն երթալէն յետոյ՝ հանդիսիւ
Պատրիարքարանը գնաց։ Նորին
վեհափառութիւնն առաջին աս-
տիճանի Մէճիտիէ պատուանշան
չնորհեց Պատրիարքին։

— Վերջին մէկ տարւոյ մէջ
կառավարական պաշտօնատուննե-
րէն առ ժողովուրդն ուղղեալ
պատուէրներու և օրինաց բա-
ցատրութեանց վերաբերեալ թղթ-
թոյց հաւաքածոյն պիտի հրատա-
րակուի բարձրագոյն հրամանաւ։
Արդէն հրատարակուած է՝ Մեծ
եպարքոսութեան կողմանէ գըր-
ուած հրամանագրոց հաւաքածոյն։

— Պոսոյ քաղաքապետութիւ-
նը՝ Իգլիտի կառավարէն տրուած
ժանթութեանց վրայ՝ ի պաշտօնէ
կը հերքէ Էքսքէսի հրատարա-
կած այն լուրը, թէ Կեսարիոյ
թղթատարութեան կարաւանին
կողպաւորներէն ետքն, աւազակք
նոյն տեղը Գորպանի ոչխարաց
վաճառականաց վրայ յարձակելով
յաւիշտակեր են նոցա 2000 լիրան։

— Սալիսի աստիճան տրուե-
ցաւ Ստանայի վարչական ժողովոյ
անդամներէն Գօղմա և Յովսէփ
էֆէնտիններու։

— Պետական խորհուրդը մօ-
տերս կսկսի դատել Պրուսայի Հէ-
վալէի ծանուցեալ խնդրոյն մէջ
ամբաստանեալ պաշտօնատարներն,
յորս է Պրուսայի կեդրոնական կա-
ռավարիչ Հայտար փաշա ևս։

— Բէթիի վարչութիւնը պայ-
մանադրել է Ոսկեղջիւրի շոգենա-
ւոց վարչութեան հետ, ձիւպալի
գործարանին այր և կին գործա-
ւորներն 10 փարա վարձքով փո-
խադրելու համար, պայմանաւ որ
Բէթիի վարչութեան կողմանէ որո-
շեալ գումար մը տրուի ի փոխա-
րէն։

— Պաշտարարի նահանգին հաշ-
ուական և այլ վիճակին քննու-
թեան համար Մուսուլի տոմարա-

կալն ընտրուած էր. բայց նա Այ-
արնի կառավարիչ կարգեալ լինե-
լով՝ ելմտից պաշտօնատունն ուրիշ
մը ընտրել և Բ. Դրան ծանուցել է։

— Հայէպի տոմարական, Մէք-
թուպէն, ժանտարմայի հրամա-
նատարն, ընդհանուր դատաւարն
և այլ պաշտօնակալք դանդաճա-
նաց հեռագրեր ուղղել են մայ-
քաքաղաքս 7-8 բարձրագոյն տե-
ղեր՝ Հայէպի կուսակալ Ճէմիլ փա-
շայի դէմ։ Կուսակալն ալ ժա-
նտարմայի հրամանատար Շահին
փաշայի դէմ գանդատած է։

— Լրագրաց ոմանք գրած էին,
թէ Պաշքէսէր տան մը վերնայար-
կի սենեկէն ստորնայարկի սենեա-
կը ինչալով կին մը, մեռած կար-
ծուել թաղուել է, և գերեզմա-
նին մէջէն խեղճ կնոջ բարձրացու-
ցած ձիւն ու աղաղակն անլսելի
մնալով՝ ո՛չ ոք օգնութեան հասել
է։ Արդ՝ յիշեալ քաղաքէն գրուած
է առ Թէրեմանը-Հագիդաթ,
թէ տեղւոյն քաղաքային բժիշկ
Մինասեան էֆէնտի յօրինած լինե-
լով այս սոսկալի ստույթին, պաշ-
տօնանկ եղած, և տեղը դրուած
է Տօրթէօր Ալի Րիզա էֆէնտի։

— Եօղլատի նախնական դա-
տարանի անգամայն պաշտօնակա-
րութեան ժամանակը լրացած լի-
նելով՝ նոր ընտրութեանց ձեռ-
նարկուել է։

— Ոստիկանութեան նախարար
Բեհամիլ այլ էր բեռնի անձամբ գի-
շերները կը շրջապայի՝ ոստիկա-
նութեան պաշտօնակալաց ընթաց-
քը քննելու համար։ Նախընթաց
գիշերը ալ մայրաքաղաքիս դուրը
գտնուած պահականոցները՝ քրն-
նելու ելել է։

— Հայ հռովմէական տառն և
ութամեայ աղջիկ մը շաքաթ օր
անցաւ եղեր է ծնողացը տունէն,
ի Վալիտէ-Չէլմէսի Բերայ, Երկու-
շաբթի կէս օրին ընտանիքը տես-
նելով որ աղջիկը սեղան չի՛նէր,
սենեակը կէնին տեսնելու համար
թէ ի՞նչ կընէ, սակայն պարապ
կը գտնեն զայն՝ սեղանին վրայ աղ-
ջկան թողած մէկ նամակը կար-
գալով, յորում՝ կը յայտնէր, թէ
կեանքէն ձանձրացած լինելով այլ
ևս, որոշած է կենացը վերջ տալ.
և եթէ իւր գիտել գտնել ուղեն,
Դապաթալի ծովեզերքը փնտրելու
են։ Դիւրին է երևակայել տարա-
բաղք ընտանեաց ահ ու կոծը։
Անմիջապէս քանի մը մարդիկ կը
զրկուին Գապաթալի և Պէշիկթե-
շի ծովեզերքն, բայց ամենեւին
հետք մը չէ գտնուել։ Ծառ հա-
ւանական է որ այս անձնապա-
նութեան պատմութիւնը պարզա-
պէս սիրային խնդիր մը լինի։ Ի
վերջոյ լուսեցաւ որ այս աղջիկն
Միլադիլիւր հօրեղբորը տունը
գտնուել է։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒԻՐԵՐ

— Պարսից Շահն իւր ծախիւք
շքեղ ապարանք մը պատրաստել
տուել է ի բնակութիւն գերմանա-
կան դեսպանութեան, որ այս օ-
րերս հասաւ ի Թէհրան, և ըն-
դունուեցաւ մեծ պատուով։

— Մոսքուայի համալսարանին
100 ի չափ ուսանողք, ուրիշ բար-
ձրագոյն վարժարանաց աշակեր-
տաց հետ միացած, ամսոյս 14ին
գոյց մը բերել են Պ. Խաղաղի դէմ,
և պաշարելով Մոսքուաքի Վէտո-
մադի հանրաժանութ լրագրոյ խմբ-

բազրատունը, քարեր արձակել
և ապակիներ կոտրել են։ Ոստի-
կանութիւնն յարձակելով ուսանո-
ցաց վրայ, պահ մը կուռեր են ու-
սանոցաց հետ, և ի վերջոյ շատ
մը ձերբակալութիւնք եղել են։

— Պաշտարարի իշխանն այս օ-
րերս Բուսմուգէն անցած ատենը
Բուսմանիոյ գլխաւոր նախարարն
եկել տեսակցել է սահմանաց ուղ-
ղութեան ծանուցեալ խնդրոյն հա-
մար, և կարգադրութիւն մ'եղել
է, որ պիտի մատուցուի երկու
կառավարութեանց աղգային ժո-
ղովոց։

— Անգղիոյ ազգային խորհրդ-
դարանը բացուեցաւ ամսոյս 11ին։
Թագուհոյն ճառն յոյժ հալիւրճ
էր. արտաքին քաղաքականու-
թեան վրայ բնաւ կարեւոր յայտա-
բարութիւն մ'ըրած չէ։

— Տառն և չորս ոչնչականք,
յորս կան վեց սպայք և ազնուա-
կան դասէն հռչակաւոր յեղափո-
խական Տիկին Ֆիլինէր, դատուե-
ցան Բեդրոպուրիկ դատական
պաշտօնատան սրահներէն միոյն
մէջ, զինուորական ատենանի մ'առ-
ջել և դռնփակ։ Տիկինը 1878 էն
հետէ տեղի ունեցած քաղաքա-
կան ամեն սպանութեանց կամ նո-
ցա փորձերուն մէջ գլխաւոր շար-
ժիչ անդամներէն մէկն եղած է։
27 տարեկան է։ Յիշեալ վեցը
պայք և տիկին Ֆիլինէր և ուրիշ
կին մը Վոլքէնշտրայն անուն՝ ի մահ
դատապարտուել են, և միւս ամ-
բաստանեալք՝ չղթապակապ աշ-
խատութեան ի Սիպերիա։

— Հունգարիոյ գլխաւոր նա-
խարարն ազգային ժողովոյն մէջ
գոհութեամբ յայտարարել է, թէ
Աւստրիոյ և Դերմանիոյ մէջ հաս-
տատեալ սերտ դաշնակցութիւնը
խաղաղասիրական է, և Ռուսիա
ալ յարեցաւ ի նա՝ երկից կայսերաց
վերջին տեսակցութեամբ։

— Իտալիոյ կառավարութիւնն՝
որ 1871 ին 16 միլիոն 300 հազար
Ֆրանք տուած է հանրային կըր-
թութեան համար՝ անցեալ տարի
վճարեց 30 միլիոն 400 հազար։
1861 ին, Իտալիոյ մէջ 21353 դւա-
րոց կար. 1831 ին, 42310 եղաւ
այս թիւն, յորս կը գտնուին 1 մի-
լիոն 928 հազար ուսանողք։ Ահա՛
այսպէս կը գործեն յառաջգի-
ւութեան ի սրտէ փափաքող ազ-
գերն։

— Դերմանիոյ կառավարութիւ-
նը առևտրական դաշնագրութիւն
մը հաստատել է Յունաստանի
հետ։

— Ի Լոնտոն տան մը մէջ քա-
րիւր պայթելով՝ տղայ մը մեռել
և 5-6 տղայք չարաչար վիրաւոր-
ուել են։

— Միացեալ Նահանգաց մէջ
ռամկալարականք և հանրապե-
տականք տակաւին կը շարունակեն
ընտրական պայքարն, երկաքան-
չիւն իրենց ընտրելոյն յաջողու-
թեան համար։ Նիւ-Եորքի ռամ-
կալարականք, ի շատագոյնութիւն
իրենց ընտրելոյն, ամսոյս 10 ին
ի ժողով դուրսարուել են, ուր 100
հազար հոգի ներկայ գտնուել են,
և յորում՝ ատենարանաց մէկնը
սեր է թէ ռամկալարականաց բո-
լոր ջանից նպատակն է՝ անգղամ-
նէն արտաքսել երկրին վարչու-
թեան գլխէն։ Սոքա՛ գլխերը,
թափուր կազմած շրջեր են փողոց-
ները ջահերով։

— Պրոնալիքի Դուքսը մեռաւ։ Սա՛ր օրինաւոր յաջորդ չունենալուն պատճառաւ, կը կարծուի թէ Պիլմարը իշխանն յարմար առիթ պիտի համարի բարձրագոյն զեքսանական այս փոքրիկ վեհապետութիւնը, և խառնել Գերմանիոյ հետ։

ԱՅՈՒՆԻ ԱՅՈՒՆԻ

×××Այսօր զաւարտուեալն հասարակ 1770 ին, անդղիական խորհրդաւորան հետեւեալ օրէնքը սահմանած է։ «Այն ամեն կանայք, որոնք քեռայրք՝ որք իրենց տարիքը, պատիւը, գործն ու աստիճանը կը զօրեցնեն, անդղիականացի այրերն կը խաբեն, և անուշահոտութեամբ, իւրերով, արուեստական տիւտաներով, կեղծամենքով, բարանիական բուրդով, երկաթեայ լանկայաններով (քօրսէ) բարձրակրօնին կօշիկներով յամուսնութիւն կը հրապարակեն, պիտի պատժուին այն պատժօք, որ յատկացուցան են համարութեանց կամ այդպիսի ոճրաց համար, և այսպէս կատարուած ամուսնութիւնը առնչին պիտի համարուին»։

×××Ծանօթաց յիշեալն է։ — Լոնտոնի աստղագիտական ընկերութեան անդամ, Պ. Ճէյմս Բիրքըն, ուսումնական աշխարհի վիճաբանութեան նոր ասպարէզ մը բացած է։ Ըստ իւր հաշուոյ, կը հաստատէ թէ մեր թուականի սկիզբն, զոր ընդհանրապէս Հռոմէոյ կառուցման 753 տարեկէն կը հաշուեն, 3 տարուան տարբերութիւն մ'ունին։ Եւսեբոս կը գրէ, թէ Յիսուս Օգոստոս կայսեր կառավարութեան 42րդ տարեկէն մէջ ծնած է, և այդ կառավարութեան Հռոմէոյ 709րդ տարեկէն կսկիւն, յորում Բրիտանիոյ թուականն 750 էր։ Միւս կողմէն Դուկաս կը գրէ, թէ Տիբերիոս կայսրութեան 13րդ տարեկէն մէջ Յիսուս իւր 30 տարեկան էր։ Տիբերիոս 767 օգոստոսին Հռոմէոյ թագաւորել սկսաւ։ Եւսեբոս 14րդ 767 ին, և հանեմք 31ը, կունենամք 750։ Պ. Ճէյմս Բիրքըն այսպէս ուրիշ տա՛ն հաշուական վիշտութիւններ ալ մէջ կը բերէ, որք կը հաստատեն սոյն թուականը։ Վեցերորդ դարուն, Դիոնիսիոս անուն արեղայ մը կար, որ միեւնոյն հաշիւներով Բրիտանիոյ ծննդեան թուականը Հռոմէոյ 753 տարեկէն կը հաշուէ, և այդէք մեր բրիտանական տարեցուցի սկզբնաւորութիւնը։ Բայց ընդհանրապէս այժմեան հետախուզութիւնը կայացուցանեմք թէ Բրիտանիոյ Հռոմէոյ 750 տարեկէն վերջերն ծնած է։ Այսինքն կարծուած էն եւրեք տարի յետոյ, այն է՝ վեցերորդ դարուն մէջ բրիտանական թուականին ընդունելութեան յետոյ։ Ուրեմն այժմ աւելի ճիշդ պիտի լինի Բրիտանիոյ թուականն 1887 հաշուել փոխանակ 1884 ի։

×××Մեծ դպրոցն է։ — Գրադիտական երկաթիւնութեան մը համար, 1923 զեքսանմեր 1 ին, Բեդլոքսթրիլի մէջ պիտի վճարուի 1431220 բուլլի։ Ռոսիոյ Ալեքսանդր Ս. կայսեր խորհրդականն և բարեկամ կոմս Արանչէյսկի, 1833 ին, իւր մահուանէն քիչ ժամանակ յետոյ, 50000 բուլլի ի սրահ դրաւ Ռոսիոյ կայսերական Պանքային մէջ, կտակադրելով որ այդ դումարն՝ մինչև 1923, բաղադրեալ շահերովն մնալով Ա.

զեքսանմեր առաջնոյ մահուան համար, 1923 զեքսանմեր 1 ին, տրուի այն անձին՝ որ նորա կառավարութեան պատմութիւնը կատարեալապէս խմբագրած, և այդ երկաթիւնութիւնն Բեդլոքսթրիլի Ալեքսէմիայէն ընդունուած ու վաւերացուած է։ Յիշեալ գումարն՝ որ 100 ին 4 շահ ունի, 1,948,960 բուլլի կընէ 1923 ին, որոյ երեք բաւոքըն այն է վերոյ յիշեալ 1,431,220 բուլլին պարգև պիտի տրուի պատմագրին, իսկ մնացեալը պիտի յատկանայ գրքերին ասպարէսութեան։

×××Մարտի 1-ին արշիւնը Բեդլոքսթրիլի Մեթրիքօֆը, որ յատկապէս նախընտրած է հետախուզիչ ամենակ հարօտ հիւանդաց օգնելու համար, տեղեւոյն լրագրաց միջոցաւ ծանուցած է, թէ այն մանչ աղայն՝ որ լուացուած և սանտուրուած է, մէկ քրոջը (Էր Եփարա) օրական պիտի ընդունի։ Իսկ աղիկանց համար 2 քրոջը պիտի արուի։ Այս ծանուցման վերջոյ, ամեն առաւօտ, հարկը բարձր մանչ ու աղիկունք՝ ամենքն ալ լուացուած և սանտուրուած, մարդասէր տիկնոջ բնակարանը կը խռնին՝ իրենց մարդութեան համար խոտորակեալ նուէրն ընդունելու համար։

××Մանչ մեծ յառաջադիմութիւն կընեն յԱնգլիա։ Դահուածք կանանց դասն չափազանց կաւելանայ։ 347 աղ կայ երկաթագործի, որոյ վրայ 918 կանայք ծանրագոյն մուրճերով ձիւ սրայտ կը դարբնեն։ 10392 կանայք կարմարութեամբ, և 2302՝ դարձաբութեամբ կը զարդան։ Բայ ի սոցանէ կան անդ 123993 ուսուցչուհիք և 7162 քարոյչուհիք։ Կառավարութեան պաշտօնատանց մէջ կան 3260 ընդօրինակող դարձիւր կանայք։ 1180 կին դժագրիւ։ 64 կին փորագրիւ և 1000 ալ աշակերտ։ 37910 պահ. նորուհիք։ 1309 կանայք ալ պատկերահանական տարբեր դարձաբանաց մէջ կայլետարին։

×××Կառավարութեան իշխանն Զեքս Մարտի 1-ին կայ իտալոյ մէջ։ Իտալիոյ կղզիոյն մէջ ծերունի մը կայրի, որ իւր երկատարութեան ատեն աւագալախմբի մը պէտն եղած է։ Ամեն խոտորութեան և հայածման գիտադրած է։ և ամեն բանի մէջ իւր խմբին կողմէն կերպութեան համար այնպիսի մեծ հանձնար և անստղիտ ճարտարամտութիւն մը ցոյց տուած է, որով կարելի եղած չէ Իտալիոյ կառավարութեան նորա լայնատարած խումբը ձերբակալել։ Ուստի կառավարութիւնն այս վտանգաւոր դիւցազնին հետ պայմանագիր մը կնքած է, որով կարելի լինի գէթ, նորա յաղթական դործերուն համար ժողովրդեան ամենօրեայ սքանչացման վերջ տալ։ Խոտացած է նմա՝ պատժէ աղատ կայուցանելով ցմահ թռչակ մը սահմանել, պայմանաւ որ իւր թոճէն ետ կենայ և ցրուէ խումբն։ Այս կերպով աւաղական այդ խումբը ցրուելով, ինքն ալ աշխարհի զեքսանմերոյն կղզիներէն միոյն մէջ հանգստացած է։ Անդ 130 փրանք ամսաթղթակ կընդունի այժմ, բայց պահապանի մը հսկողութեան տակ, որ ներկայ կը գտնուի օտարականի մը հետ ունեցած տեսակցութեան։ Ինչ ժա.

մանակ վերջը համարուելով որ ոչ ևս կարելի է աղատել, ինքը դարձ մը յաջորդած է 180 փրանքի վերածել ամսաթղթակին։ Նախանձերի և անդորր կենցաղավարութիւն մ'ունի այժմ, և այդ գեղեցիկ կղզին այցելողաց խրոխտանք կը պատմէ իւր աւագալախմբին յանդիմութիւնն ու անգութ սպանութիւններն։ «Բայց ճշմարիտ է, որ յընէ ամեն պատմութեանց վերջը, «այժմ, որ ծերացած եմ, ինձ անկարելի է ընել ինչ որ յառաջագոյն ըրած եմ»։

××Սոսի Էփընը։ — Թուրքիոյ արուեստահանգիսի առթիւ տարւորինակ պատմութիւն մը կայ։ Ստասպի Իտալո-ափրիկեան դաղութիւնութիւնը ներկայացուցիչ մը զրկած էր անդը Ապտուլահ Էմիր անուամբ, որոյ հետ էր ընտանիքը և ունէր զինուորական և ուղատար հետեւորդներ։ Իտալիոյ կառավարութիւնն իբրև իւր հիւրն ընդունեց զնա և Թուրքիոյ մէջ շրջելով օժեւանին մէջ բնակեցոյց։ Էմիրը կառավարութեան ծախիւր խտրական ուրիշ քանի մը քաղաքներ ալ այցելեց, և իշխանական պատուով ընդունուեցաւ ի վերջոյ կնոջ հետ Իտալիոյ թագաւորին ու թագուհւոյն ալ ներկայանալով թանկագին ընծաներով մեծարուեցաւ։ Սրբ. Ստասպին խտրական լրագրաց կը գրեն, թէ այս ամենայն՝ արուեստահանգիսին շահ ունեցող մէկու մը հնարքն էր, այցելուաց բաղմունքին մը անդրերէն տալու համար։ Այդ Էմիրը և իւր կինն Ստասպի մէջ դա՛նուած գերկներէն են։ Իշխանական ըզգեստներով զարդարեւ են զաննք, շրջապատելով բաղմունքեամբ զինուորականաց և սպասաւորաց։

××Ափրիկէ արշարն է Զեքս Մարտի 1-ին պատրաստութեան համար մեծ աշխատութիւն պէտք է։ Նախ կը հեղուեն երկու տոպրակ ափրիկե երկաթեայ կաթսայի մէջ, և յամբար կը հաղցընեն կրակի վրայ։ Երբ մը շարունակ կը խառնեն ձողով բորբոքումն արդիւնքու համար, յետոյ կը բաժնեն երկու կաթսայի մէջ, և ափրիկե կը խառնեն և կը դարձնեն մինչև որ բոլոր հեղուիլ բաւական չողի արծաիկէ։ ասպ կաթսային մէջէն ափրիկե շերտ շերտ (տիլմ տիլմ) դուրս վըցընելով կը լեցունեն կողովի մը մէջ, և կողովին յատակը կը դնեն իրարու վըրայ բաղում թերթ թերթ։ Կողովը դարձեալ կը զետեղեն կաթսայի մը վրայ, և թոյլ կուտան որ եռացեալ ջուրը կամաց կամաց մէջը անցնի, որով ափրիկե ամբողջապէս կը քանի, և վաղած ջուրը նոյն ժամանակ հաստ թուղթի միջոցաւ բոլոր աղտեղութիւնէ կը մաքրուի։ Սակէ դոյցած ափրիկեներն և առանձգական զանդուած մը կը լինի, և կրնան առանց բըրդեղու դուրս քաշել կաթսայէն։ Ափրիկե բաւական երկուսը լինելով շարունակ (այսպէս պատրաստեալ ափրիկե տեղայի բարձր կրնան) կատարեալ կը լինի։ Այս նուհետեւ հովահարով կը պա.

ղեցընեն և շէտ տուիւրու մէջ կը լեցընեն ի վաճառ հանելու համար։ Այս ափրիկե որ թանկագին է և դժուարաւ պատրաստուած, կը կեղծեն Զեքս Մարտի 1-ին, զոր կը ցանեն շերտերու մէջ, շերտերը դեռ տաք ջրով չքրքարեցուցած։ «Զեքսն մահացու թոյն մ'է, և մէկ քանի կրամը կը բաւէ ժամու մը մէջ սպանանելու։ Չայն ծխելու համար յատկապէս շինուած ծխախալովի (չուպուդ) կը գործածեն, որուն ծայրին մօտ կը գտնուի փոքր ծակ մը, յորում շէտէ Էփըն մը անցուցած են։ Ետեւ մէջ կը դնեն ափրիկե ծխողը շարունակ ամենալաւ կտոր մը։ Ետեւ զայն և կսկսի ծխել։ Վաճառ շարունակ մօտիւրը կ'ընայ Էփըն ծախէն ծխախալովին մէջ։ Քիչ մը քաշելէն վերջը կ'ընայ ծխախալը ծխողին ձեռքէն, և հեշտայի երաշխեղով քնոյ մէջ կընկնի։ Սակայն՝ երկար ատեն չքնանար, կարծրեցող կատարեալ յոգնած, և քիչ ատենէն նորէն ձեռք կառնուծխախալը նորէն մնասալար քրքնոյ մէջ կ'ընայրու համար։ Այս դըրծխալին սովորութիւնը՝ քիչ տարւոյ մէջ մարդուս բոլոր զօրութիւնները կ'ընչացընեն և աշխատութեան անկարող կընեն։ Ետեւ ծխողը կը նիհարանս, ցաւէ սպառեալ գէմքեր, դիմովի պէս ընթաց և դողդոջուն ձեռքեր կունենայ։ անգամ մը սովորոյն ոչ ևս կրնայ ետ կենալ, և ժողովրդեան ամեն դասուն մէջ նոյն անբարոյականութիւնն հետեւեալ կը ծաւալի։ Կանայք ևս սկսած են ափրիկե ծխել, թէպէտ սոյն սովորութիւնը դեռ իւր կաթմողութեան պատճառը կատուած է։ Բոլոր մեծ քաղաքացի մէջ, մանաւանդ հարաւային Չինաստանի մէջ կան հասարակաց համար ափրիկե որճարաններ, բայց քիչ մը հեռուոր փողոցներու մէջ։ Նոյն իսկ ի Բէքին կայսեր պալատան մէջ հաստատեալ է ափրիկե որճարան մը, ուր գիշեր ու ցերեկ պալատան մեծ և փոքր պաշտօնեաց և ներքինի սոյն ապականիչ մուրթեան տրուած են զիրենք։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԱՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՅՈՒՆ
ՄԻԱՅՆԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՅՈՒՆ
ՀԱՅՈՑ
Թ. Թ. Բ. Զ. Ե. Ն.

ԳԵՐԵԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԱՇԽԱՏԱՐԱՐ ԼԵՁՈՒԻ
312 Հրամանք իրաւի եւ մտածութեան ԵՐԿՐՈՐԴ ՏՊԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
Գիւն Երեւանի արձաթ
Ետ գնորդներու համար մասնաւոր զեղ կը լինի։ Կը գտնուի բոլոր զբաղմունքաց քով։ Կը գտնուի զեղին է Հայոց Միացեալ ընկերութեանց զբաղմունքին, Կալմաթ, Կեօշ, օլլու խան, թիւ 12։
ԾԱՆՈԹ. — Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց կնքը չիւրոյ օրինակներն անվաւեր են։

Հանրաժամութիւն հայադէտծիւթի թիւ Էփընի Զօրադեան, նոր գործ մ'ընց ընծայած է այս օրերս, որ է ԳԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՀԵՂԵՆԱԿԱՆ ԱՐԴԻ ԼԵՁՈՒԻ։ Այս դասադիրքն յիշուեւ և հինգ դասի բաժնուած է, և Հեղինակն արդի լեզուն Հայոց ուսուցանելու դիւրին եղանակաւ պատրաստուած։ Հեղինակն իւր գործը ձօնած է

Պէրլինի Օսմանեան դեսպանատան խորհրդական Օհան Էփընի Պաղտատեան։
Մարտի տաղադրութեամբ, և 192 էջերէ բաղադրեալ գործ մ'է, ի դէն 13 դրէ։ Կը գտնուի զեղին է Սեփեան դաստիարակ, ի Մեքեան, կը գտնուի նաեւ բոլոր Հայ դասաւարտաց քով։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԱՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՅՈՒՆ
ՄԻԱՅՆԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՅՈՒՆ
ՀԱՅՈՑ
Թ. Թ. Բ. Զ. Ե. Ն.

ՍԱՐԱՄԱՐ ՈՒ ՍԻՅ
Գեր. Տ. Մարտի 1-ին կայսերական իշխանի գրած է Հայաստանաց Ս. Ն. կեղեցւոյ ընդհանրական հարապետութեան, և Աղթմարաց ու Սոյ կաթմողիկութեանց հաստատութեան, իրաւասութեան և պարտոյ ու պաշտօնատան վրայ, պատմութիւնը՝ արձանագրութեամբ եւ հին ու նոր վաւերական պաշտօնագրով հաստատելով զամենայն, ընթերցող իւրի ծառայութիւն կատարող Հայաստանաց Հայրապետութեան և Աղթմարաց ու Սոյ անցող և ժամանակակից վիճակաց վրայ։ Այսու իմ, թէ մեծ կարեւորութիւն ու օգտակարութիւն ունի այս հրատարակութիւնը, մասնաւոր ներկայ ժամանակի մէջ, յորում ամենայն Հայոց Հայրապետութեան զբաղմունքն անհրաժեշտ է յիշելու, որ ամեն ժամանակ պիտի լինի իւր ծառայութեան վրայ կրօնական, Գեր. Ս. Մարտի 1-ին զանազան քաղաքացիական իրաւունքները իրաւունքներէն զայն ամենայն, և իւր ատեն ծանօթութիւններ կընծայէ հետաքննել Հայոց։ Գրքին սկիզբը զբաղուած ցանկեր աչքէ անցնողոյն պիտի տանէ, թէ ո՞րքա՞ն նշանաւոր անցքեր նշանակեալ են իրաւունք, և քանի՞ նշանակալի ու մեծարեղի Հայկական հարապետութեանց միակ մնացորդ կողմ Հայրապետութեան։ Կարծէ, որ ամեն ժամանակ հաստ մը կարծէ որ ամեն Հայ իմացարանի մէջ պիտաւոր տեղ մը զոնէ այս Գրքը։

Կշտանու լրագրոյ Գրաւորանքը, Պոլսի Պարո-րադար Նախիկ-խանի օր յարկ թիւ 16. Պաշտօնագրու Զբաղմունք Պոլսի արդի խառնութիւնը կը բաղկանայ 1300 երեսներէ։

PILULES HOLLOWAY
ԴԵՂԱՀԱՍՏԻ ՀՈՒՂՈՒԹԻՒՆ

Լարիլ, ստամոքսի և աղիքներու ամեն տեսակ անկարգութեան համար խիստ ընտիր է սոյն դեղահամար, ամեն զրպիտ ակարգութեան օժտակարարութեան և ակարգութեան համար։ Կը շնչէ և անհետ կընէ ամեն տեսակ անկարգութեանց հետեւելը։ Սոյն և երկուսն ալ իրաւ օգտակար աղիքներ լինեն մը ունի։ Երբեք մարդիկ նորա խառն դարձեալ լինակը կը կանոնաւորեն կը զրոյնելով կենսական գործարանները կը զօրացնեն։ Իւր դեղական մեծ աղիքներ իրաւ ստանալու լինակը, կ'ուր ուրիշ, մարդկին հիւանդութիւններ, որովայնի մէջ լցուած կպեր, գլխի ցաւը կ'ընեն, մարդկութիւնը կ'աւաւորեն, և մարմինը մաքրուելով բոլոր այն աղտեղութիւններէ որ շատ անգամ զանազան հիւանդութեանց ըսկընապատճառ կըլան, առողջ ու ծիւղ եւ ընական զիրք կը գեղեցնու։

ONCIENT HOLLOWAY
ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒՂՈՒԹԻՒՆ

Մարտի 1-ին հիւանդութիւն և վերջ բուժելու մասին ունեցած պալատական յատկութեանցը հաւասարել բընաւ ուրիշ դեղ մը։ Կին կամ նոր թուանաւոր վերջեր, ունեցող, քաղցիկը (շէքէշէ), սրտնոց և ատենայ վերջեր կամ բորբոքին կանցնին և կամ կաւանան։ օգտակար է նաեւ հարցուի, հաղի, արտի բարախման, մանաւանդ յօդացաւ (էլ) բուսած հաւանդութեան իւր կաղցրութիւն և զօրաւոր աղիքներ թանկիւր իւր (շէքէշէ) հիւանդութեան ասպականիչ գործութիւնը ինչ աստիճան որ ըլլայ կը զմաքրուէ։
Այս դեղներուն գործածութեան եւ զանազան նշանակութեան և իւրաքանչիւր տիպի վրայ, որ կ'աւանդու ամեն դեղաւաճաններու քով, և ամենապատկազ Պաղի-դարու Թալ-խանի կողմէր Պէրապարեանի զեղարանը, Թիւ 7, կը ծառայուի։

Աւելի անել ուղղող կը հրաւիրուի առ հեղինակն տօթթօր շարունակ իւր անոն Օթթօր փողոց թիւ 533։

ՏՆՈՐԻՆ ԵՒ ՏԵՐ
Հ. Ս. ԱՆԱՏԱՆԵԱՆ

ՏՊԱՐԱՐ Ս. Զ. ՊԱՐՏԻՋԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ. Իրաւ-կալա խան թիւ 3